

RUIMTELIJKE ONDERBOUWING HOGEBIEZENDIJK 23 TE IJSSELSTEIN

Initiatiefnemer: Het landbouwbedrijf van de stille maatschap J.A. Bos en H. Kuijt
Auteur: E.T. (Ester) Haalboom, T.(Theo) vanden Brink Van Westreenen BV
Datum: 21 juli 2022 (versie 1)
NL.IMRO.0353.Hogebiezendijk23-ON01

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Aanleiding en doelstelling	4
1.2	Begrenzing plangebied	4
1.3	Bestemmingsplan	4
1.4	Leeswijzer	6
2	Huidige en toekomstige situatie	7
2.1	Bestaande situatie	7
2.2	Gewenste situatie.....	7
3	Beleidskader	10
3.1	Nationaal beleidskader	10
3.1.1	Structuurvisie infrastructuur en ruimte	10
3.1.2	Ladder voor duurzame verstedelijking.....	10
3.2	Provinciaal beleidskader.....	11
3.2.1	Omgevingsvisie Utrecht.....	11
3.2.2	Interim Omgevingsverordening Utrecht	12
3.3	Gemeentelijk beleid.....	14
3.3.1	Energietransitie IJsselstein	14
3.3.2	Omgevingsvisie.....	14
3.3.3	Visie Landelijk gebied IJsselstein	15
4	Omgevingsaspecten	17
4.1	Bedrijven en milieuzonering.....	17
4.1.1	Inleiding	17
4.1.2	Windturbine	17
4.1.3	Conclusie	17
4.2	Ecologie	17
4.2.1	Inleiding.....	17
4.2.2	Gebiedsbescherming.....	18
4.2.3	Soortenbescherming	18
4.2.4	Conclusie	19
4.3	Cultuurhistorie en archeologie	19
4.3.1	Inleiding.....	19

4.3.2	Cultuurhistorie.....	19
4.3.3	Archeologie.....	19
4.3.4	Conclusie	19
4.4	Waterhuishouding.....	19
4.4.1	Beleidskader	20
4.4.2	Watertoets	20
4.5	Bodem	21
4.6	Landschap en ruimtelijke kwaliteit.....	21
4.6.1	Introductie	21
4.6.2	Landschappelijke en ruimtelijke uitwerking.....	21
4.7	Externe veiligheid	21
4.7.1	Inleiding	21
4.7.2	Plaatsgebonden risico	22
4.7.3	Groepsgebonden risico	23
4.7.4	Conclusie	23
4.8	Verkeer en parkeren.....	23
5	Uitvoerbaarheid	24
5.1	Economische haalbaarheid.....	24
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid.....	24
5.3	Afweging en conclusie	24
6	Overzicht bijlagen.....	25

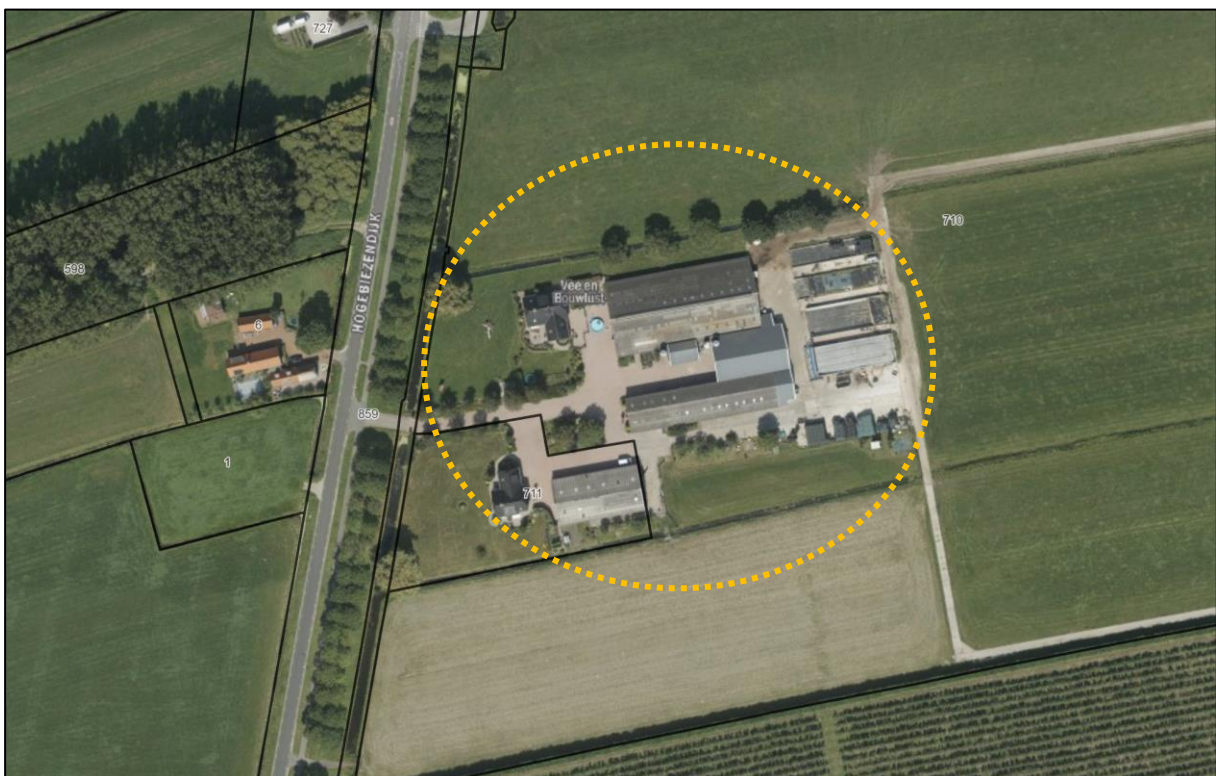
1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Namens initiatiefnemer, Het landbouwbedrijf van de stille maatschap J.A. Bos en H. Kuijt is een vooroverleg ingediend met betrekking tot het realiseren van een kleine windturbine ten behoeve van zijn agrarisch bedrijf op het perceel aan de Hogebiezendijk 23 te IJsselstein. Door het bevoegd gezag is aangegeven dat zij positief tegenover het plan staat en een aanvraag om omgevingsvergunning kan worden ingediend om af te wijken van het bestemmingsplan voor een periode van 20 jaar, met de daarbij behorende projectafwijgingsprocedure. Onderdeel hiervan is het aanleveren van een ruimtelijke onderbouwing. Hier wordt middels voorliggend document in voorzien.

1.2 Begrenzing plangebied

Het plangebied is kadastraal bekend gemeente IJsselstein, sectie H, nrs. 710 & 711 en is gelegen in het buitengebied van de gemeente IJsselstein, direct ten zuiden van de kern IJsselstein. Tegenover het plangebied is een burgerwoning gesitueerd. Verderop bevinden zich nog een aantal agrarische bedrijven en burgerwoningen. De omliggende gronden zijn verder voornamelijk in gebruik als agrarisch weideland.

Figuur 1: luchtfoto plangebied. Bron: streetsmart.cyclomedia.nl.

1.3 Bestemmingsplan

Het plangebied valt onder het regime van het bestemmingsplan 'Landelijk Gebied noord en zuid', zoals vastgesteld op 17 december 2015 door de gemeente IJsselstein. De gronden hebben de bestemming

‘Agrarisch’ en de dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 3’. Op het perceel zijn twee bouwvlakken ingetekend met de functieaanduiding ‘intensieve veehouderij’ en de maatvoering ‘maximum aantal wooneenheden: 2’. Het plangebied is gesitueerd binnen de gebiedsaanduiding ‘vrijwaringszone – straalpad’ en heeft om deze reden tevens de maatvoering ‘hoogte: 61 meter’.

De voor ‘Agrarisch’ aangewezen gronden zijn bestemd voor veehouderijbedrijven met uitsluitend als nevenactiviteit een intensieve veehouderij. Ter plaatse van de functieaanduiding ‘intensieve veehouderij’ is tevens een volwaardige intensieve veehouderij toegestaan. Hoofdgebouwen en bijgebouwen mogen uitsluitend in het bouwvlak worden gebouwd. Voor een bouwwerk, geen gebouw zijnde geldt dat de bouwhoogte maximaal 3 meter mag bedragen.

Figuur 2: Plankaart vigerende bestemmingsplannen. Bron: ruimtelijkeplannen.nl

Initiatiefnemer wenst binnen het plangebied een kleine windturbine te realiseren met een as-hoogte van 15 meter. Dit is in strijd met het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan zijn geen afwijkings- of wijzigingsbevoegdheden opgenomen welke onderhavig plan mogelijk maken. Er dient derhalve buitenplannen van het bestemmingsplan worden afgeweken.

In een omgevingsvergunning voor een voortdurende activiteit kan worden bepaald dat zij, voor zover zij betrekking heeft op die activiteit, geldt voor een daarbij aangegeven termijn (art. 2.23, lid 1 Wabo). Om te voorkomen dat oude windturbines onnodig lang in het landschap blijven staan, vergunt het bevoegd gezag de plaatsing van kleine windturbines voor maximaal 20 jaar. De verwachting is dat de meeste kleine windturbines binnen deze tijd zijn afgeschreven. De periode van 20 jaar is gekozen omdat bij diverse

gemeente in Nederland deze maximale periode ook gehanteerd wordt bij de aanleg van zonneparken. De aanvraag ziet derhalve toe op het vergunnen van de kleine windturbine voor een periode van 20 jaar

1.4 Leeswijzer

Hoofdstuk 1 vormde de inleiding op het plan. In hoofdstuk 2 worden de huidige en toekomstige situatie beschreven. De beleidsmatige onderbouwing van het plan wordt in hoofdstuk 3 gegeven. In hoofdstuk 4 wordt het plan getoetst aan wetgeving aangaande aspecten zoals bodem, archeologie en dergelijke. In hoofdstuk 5 volgt de economische en maatschappelijke haalbaarheid van het plan.

2 Huidige en toekomstige situatie

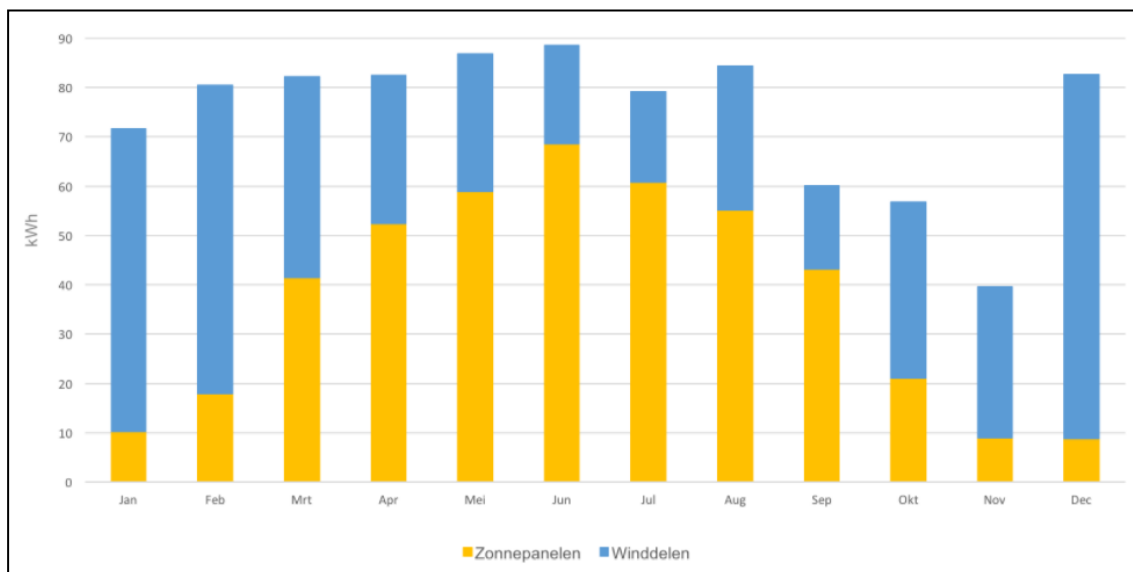
2.1 Bestaande situatie

Initiatiefnemer, Het landbouwbedrijf van de stille maatschap J.A. Bos en H. Kuijt, is eigenaar van het perceel aan de Hogebeezendijk 23 te IJsselstein, kadastraal bekend gemeente IJsselstein, sectie H, nrs. 710 & 711. Het perceel heeft een oppervlakte van ruim 11 hectare. Op de locatie exploiteert cliënt een melkveehouderij. Ten behoeve van dit bedrijf zijn een bedrijfswoning en een aantal bedrijfsgebouwen op het perceel aanwezig.

2.2 Gewenste situatie

Initiatiefnemer wenst zijn bedrijfsvoering op het gebied van energiewinning te verduurzamen en is daarom voornemens het perceel te voorzien van een combinatie van zonnepanelen en een windturbine. Door deze combinatie is initiatiefnemer niet meer geheel afhankelijk van zon of wind. In de maanden met weinig zon wordt juist meer windenergie opgewekt en andersom, zie figuur 3. Het doel van een combinatie van zon & wind energie is het zo gelijkmatig mogelijk opwekken van de energie. Dit om zoveel mogelijk energie gelijk te benutten en zo het elektriciteitsnet zo min mogelijk als buffer te hoeven gebruiken. Bovendien is het technisch gezien niet mogelijk om het volledige jaarverbruik op te wekken met alleen zonnepanelen. Zonnepanelen hebben als nadeel dat de energie opwek met behoorlijke pieken komt. Met het aantal van 196 panelen dat hier gebruikt wordt, is het piek vermogen al hoger dan dat de elektriciteitsaansluiting kan verwerken. Door middel van een dynamische regeling kan dit wel afgeregeld worden, ook in combinatie met de windmolen, om zo veel mogelijk en zo gelijkmatig mogelijk de energie te kunnen opwekken en benutten.

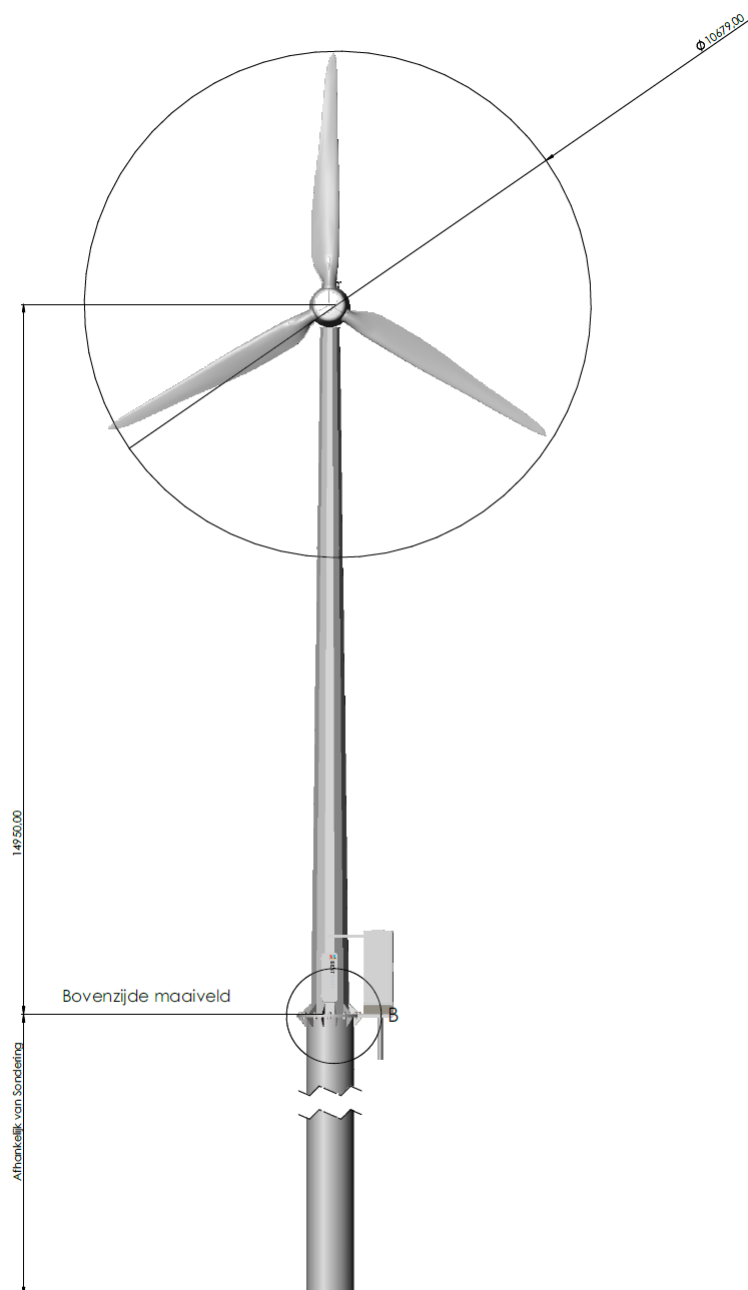
De gewenste windturbine heeft een as-hoogte van 15 meter en een rotordiameter van 10,679 meter en wordt aangevraagd voor een periode van 20 jaar.

Figuur 3: Aantal Kwh dat per jaar kan worden opgewekt middels zonnepanelen en winddelen.

Figuur 4: Positie kleine windturbine ten opzichte van het bouwvlak. Tevens opgenomen als bijlage 1.

Figuur 5: Tekening beoogde windturbine. Tevens opgenomen als bijlage 2.

3 Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt het actuele algemene ruimtelijke beleidskader voor het betreffende plangebied behandeld. Zowel het nationaal, provinciaal als het gemeentelijk beleid komt aan de orde.

3.1 Nationaal beleidskader

3.1.1 *Structuurvisie infrastructuur en ruimte*

De SVIR geeft een totaalbeeld van het ruimtelijk- en mobiliteitsbeleid op rijksniveau. De SVIR bepaalt welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken.

In de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. Het ruimtelijke en mobiliteitsbeleid wordt meer aan provincies en gemeenten overgelaten, zoals het landschapsbeleid. De Rijksoverheid richt zich op nationale belangen, zoals een goed vestigingsklimaat, een degelijk wegennet en waterveiligheid.

Tot 2028 heeft het kabinet in de SVIR een drietal Rijksdoelen geformuleerd:

- de concurrentiekracht vergroten door de ruimtelijk-economische structuur van Nederland te versterken. Dit betekent bijvoorbeeld een aantrekkelijk (internationaal) vestigingsklimaat;
- de bereikbaarheid verbeteren;
- zorgen voor een leefbare en veilige omgeving met unieke natuurlijke en cultuurhistorische waarden.

Afspraken over verstedelijking, groene ruimte en landschap laat het Rijk over aan de provincies en gemeenten. Om zorgvuldig ruimtegebruik te bevorderen, neemt het Rijk een ladder voor duurzame verstedelijking op in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro).

Toetsing

Het Rijk stelt geen specifieke regels voor projecten die niet van nationaal belang zijn, zo ook in geval van de oprichting van een windturbine

3.1.2 *Ladder voor duurzame verstedelijking*

De ladder voor duurzame verstedelijking is sinds 1 oktober 2012 in het Besluit ruimtelijke ordening opgenomen. Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Het Rijk wil met de introductie van de ladder vraaggerichte programmering bevorderen. De ladder beoogt een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. De ladder is als procesvereiste opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening.

Uit artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening blijkt dat de ladder drie treden kent die achter elkaar worden doorlopen:

- Trede 1: Bepalen regionale behoefte naar ruimte;
- Trede 2: Bouwen binnen bestaand stedelijk gebied;
- Trede 3: Bouwen buiten bestaand stedelijk gebied.

Toetsing

In onderhavig plan wordt uitbreiding van de bestaande bedrijfsbebouwing beoogd. Derhalve dient de vraag te worden beantwoord of hier sprake is van een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling'. Artikel 1.1.1 lid 1 onder i van het Besluit ruimtelijke ordening geeft voor 'stedelijke ontwikkeling' de volgende definitie:

“ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.”

Een agrarisch bedrijf worden niet gekwalificeerd als stedelijke voorziening. Daarnaast is de achtergrond van de duurzaamheidsladder het 'duurzaam' omgaan met onbebouwd gebied: het niet onnodig verstedelijken van onbebouwd terrein, het optimaal benutten van bestaande ruimte. In onderhavig geval is sprake een verduurzaming van het bestaande agrarische bedrijf. Onderhavig project is daardoor niet strijdig met een nationaal belang. De duurzaamheidsladder uit artikel 3.1.6 lid 2 van het Besluit ruimtelijke ordening vormt om die reden dan ook geen belemmering voor onderhavig project.

3.2 Provinciaal beleidskader

3.2.1 Omgevingsvisie Utrecht

Op 10 maart 2021 is de Omgevingsvisie van de provincie Utrecht vastgesteld. In de Omgevingsvisie staat beschreven hoe de provincie om gaat met ruimtelijke ontwikkelingen binnen haar provinciegrenzen.

Bij ontwikkelingen in het landelijk gebied in de Regio U16 is het de inzet om de kwaliteiten en potenties van landschap en cultuurhistorie te behouden en te versterken. Door te kiezen voor concentratie en combinatie van verstedelijking, wordt ruimte gehouden voor het gelijktijdig ontwikkelen van recreatie en groen. Voor de kleinere steden en dorpen in de regio wordt waar nodig ruimte en mogelijk passende ontwikkelruimte voor kleinschalige uitbreiding aangeboden die nodig is om te bouwen ten behoeve van lokale vitaliteit.

Voor de landbouw streeft de provincie naar een circulaire, natuurinclusieve, klimaatneutrale en diervriendelijke bedrijfsvoering. De sector benut de kansen om klimaatneutraal te zijn door te streven naar een energieneutrale bedrijfsvoering, energieproductie voor derden en de reductie van broeikasgassen.

De provincie biedt ruimte voor kleinschalige, particuliere, initiatieven voor windturbines tot 20 meter ashoogte (met uitzondering van Natura 2000-gebieden en ganzenrustgebieden). De turbines hebben

beperkt rendement en beperkte impact op de omgeving. De windturbines zijn alleen toegestaan op of nabij bestaande bouwpercelen.

Toetsing

Onderhavig plan voorziet in het realiseren van een windturbine op locatie. Deze kent een geringe omvang en hierdoor geen groot beslag op de ruimte. Met het plan wordt gehoor gegeven aan het streven van de provincie naar een energieneutrale bedrijfsvoering. Hierbij wordt voldaan aan de eisen voor windturbines, zie ook toetsing Interim Omgevingsverordening Utrecht.

3.2.2 Interim Omgevingsverordening Utrecht

Op 10 maart 2021 is tevens de Interim Omgevingsverordening van de provincie Utrecht gepubliceerd. In de verordening zijn regels opgenomen waarmee vorm wordt gegeven aan hetgeen de provincie heeft beschreven in haar structuurvisie. Bij ruimtelijke ontwikkelingen dienen deze regels in acht te worden genomen. Onderstaand zijn de artikelen die van toepassing zijn op het besluitgebied weergegeven en getoetst.

In artikel 2.10 zijn regels opgenomen met betrekking tot het aspect overstroombaar gebied.

Artikel 2.10 Instructieregel Overstroombaar gebied

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op locaties binnen Overstroombaar gebied bevat bestemmingen en regels die rekening houden met overstromingsrisico's. Binnendijs is dit van toepassing op kwetsbare en vitale objecten en woonwijken en bedrijventerreinen. Buitendijs is dit ook van toepassing op individuele woningen en bedrijven
2. De motivering op een bestemmingsplan bevat een beschrijving van het door de gemeente te voeren beleid ter zake en de wijze waarop met het overstromingsrisico is omgegaan.

In onderhavig plan gaat het om het realiseren van een kleine windturbine, een niet kwetsbaar of vitaal object. Het plan is derhalve niet in strijd met dit artikel.

In artikel 5.3 zijn regels opgenomen met betrekking tot windturbines in het landelijk gebied.

Artikel 5.3 Instructieregel windturbines landelijk gebied

1. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op locaties binnen Windturbines kleiner dan 20 meter kan bestemmingen en regels bevatten die de realisatie van windturbines tot een ashoogte van 20 meter toestaan onder de voorwaarde dat de windturbines worden geplaatst op of in aansluiting op bestaande bouwpercelen.
2. In afwijking van het eerste lid is een windturbine tot een ashoogte van 25 meter toegestaan indien dat noodzakelijk is om volledig of bijna volledig in eigen energiebehoefte van de bestaande bouwwerken te voorzien.
3. De motivering op een bestemmingsplan bevat een onderbouwing waaruit blijkt dat de energieopbrengst van die windturbine opweegt tegen de impact die de turbine heeft op de omgeving.

Voor onderhavig plan kan als volgt op deze voorwaarden worden gereageerd:

- Ad 1. Het perceel is gesitueerd binnen het aangewezen gebied voor windturbines kleiner dan 20 meter. De kleine windturbine heeft een ashoogte van 20 meter en wordt gesitueerd in aansluiting op het bestaand agrarisch bouwperceel. Hiermee wordt voldaan aan deze voorwaarde;
- Ad 2. Niet van toepassing
- Ad 3. Het stroomverbruik van het agrarisch bedrijf op jaarbasis bedraagt 70.000 kWh. De zonnepanelen zullen op jaarbasis 52.300 kWh opwekken, de windmolen 17.700 kWh. Het bedrijf wordt hierdoor geheel energieneutraal. In dit geval wordt de windturbine net buiten het bouwvlak gerealiseerd, zeer compact bij bestaande bebouwing. De impact op het landschap is daarmee nihil.

In artikel 7.9 zijn regels opgenomen met betrekking tot het aspect landschap

Artikel 7.9 Instructieregel Landschap

1. Landschap bestaat uit Landschap Eemland, Landschap Gelderse Vallei, Landschap Groene Hart, Landschap Rivierengebied en Landschap Utrechtse Heuvelrug;
2. De kernkwaliteiten zijn per gebied vastgelegd in de bijlage 'Bijlage 15 Kernkwaliteiten Landschap' bij deze verordening
3. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op een gebied gelegen in Landschap bevat:
 - a. bestemmingen en regels ter bescherming van de in het besluitgebied voorkomende kernkwaliteiten; en
 - b. geen bestemmingen of regels die nieuwe activiteiten toestaan die de kernkwaliteiten onevenredig aantasten
4. De motivering van een bestemmingsplan bevat een beschrijving van de voorkomende kernkwaliteiten en de wijze waarop met de bescherming van de kernkwaliteiten is omgegaan.

Voor onderhavig plan kan hier als volgt op worden gereageerd:

Het plangebied is gesitueerd aan de rand van het Groene Hart. Voor het landschap Groene Hart wil de provincie de volgende kernkwaliteiten behouden:

1. Openheid;
2. (veen)weidekarakter (incl. strokenverkaveling, lintbebouwing, etc.);
3. Landschappelijke diversiteit;
4. Rust & stilte

De beoogde windturbine wordt direct naast een bestaand bedrijfsgebouw gerealiseerd en heeft hierdoor geen negatieve gevolgen op de openheid, het karakter van het veenweidegebied. Vanuit het bedrijfserf gaat er al een verstoring uit waardoor er tevens geen extra effecten optreden in het kader van rust en ruimte. De windturbine wordt verder landschappelijk ingepast conform de landschapskenmerken. Het plan is derhalve niet in strijd met deze instructieregel.

3.3 Gemeentelijk beleid

3.3.1 *Energietransitie IJsselstein*

De gemeente IJsselstein is samen met 15 regiogemeenten aan het bepalen hoeveel duurzame energie zij in 2030 kan opwekken. Dit wordt verwoord in de regionale energiestrategie. Op basis van de ambities en een technische analyse van de mogelijkheden in de regio, denken de samenwerkende overheden dat er ruimte is voor 1,8 TWh aan duurzame energie, door bijvoorbeeld windmolens of zonnepanelen. Windmolens en zonnevelden zijn zichtbaar en vragen meer ruimte dan fossiele energie.

Het plan van cliënt draagt bij aan deze doelstelling. Door haar kleinere omvang is deze minder zichtbaar in het landschap dan grotere windmolens en doordat het nabij bestaande bedrijfsbebouwing wordt gerealiseerd, neemt het bouwwerk ook niet veel ruimte in beslag.

De combinatie van zonne-energie met windenergie maakt dat cliënt geheel in zijn energiebehoefte kan voorzien.

3.3.2 *Omgevingsvisie*

Voorwaarden voor medewerking aan het verlenen van een omgevingsvergunning voor windturbines is dat deze geen toekomstige woningbouwplannen in de weg staat. Derhalve is gekeken of in de directe omgeving van het plangebied woningbouw gepland staat en of de realisatie van een kleine windturbine impact heeft op deze plannen.

Op 16 november 2021 is de-omgevingsvisie van de gemeente IJsselstein vastgesteld. De gronden ten zuiden van het stedelijk gebied zijn aangewezen als ontwikkelingsgebied voor het Kromme IJsselpark en als prioriteitsgebied voor wonen, nader aangegeven als: *'Uitbreidingslocatie in het zuiden (Kromme IJsselpark): duurzame wijk met behoud van landschappelijke waarden'*.

Het plangebied is gesitueerd in het Kromme IJssel park, op de grens met de Hogebeezendijk driehoek. De driehoek staat als dichtbebouwd gebied gepland (prioriteit wonen). Qua woningaantallen betreft het 2.500 woningen voor 2030 waar nu aan wordt gewerkt (2.900 tot 2040). Dit is voor de gehele gemeente, inclusief reeds ontwikkeling zijnde woningen en de binnenstedelijke opgave. De resterende opgave voor Zuid is derhalve aanzienlijk kleiner dan 2.500. De woningbouw zal stapsgewijs ontwikkeld worden.

Aangezien gestart zal worden in de driehoek, blijven de gronden ten noorden, oosten en zuiden van het plangebied de komende jaren nog ongeroerd. De windturbine betreft een klein model en wordt geheel achterop het bedrijfserf, binnen het bouwvlak, achter de bestaande bedrijfsbebouwing gerealiseerd. Tevens is de kleine windturbine zonder al teveel inspanning goed verplaatsbaar. Het plaatsen van de windturbine is derhalve niet in strijd met de woningbouwplannen voor de komende jaren.

Figuur 6: Uitsnede ontwerp-omgevingsvisie

3.3.3 Visie Landelijk gebied IJsselstein

De gemeenteraad van IJsselstein heeft een beleidsvisie op het landelijk gebied opgesteld. Hierin zijn de streefbeelden voor het agrarisch cultuurlandschap, het gemengde cultuurlandschap, de zone voor recreatie en natuur en de blauwe zone beschreven. In de bijlage van de visie zijn de landschappelijke kernkwaliteiten binnen deze zones beschreven.

Het agrarisch cultuurlandschap van IJsselstein bestaat uit het veenweidelandschap aan de noordwestzijde van IJsselstein en de polder Over Oudland aan de zuidzijde van IJsselstein. Bij ontwikkelingen dienen voornamelijk de doorzichten in de bebouwingslinten en de gebieden met relatieve openheid te worden gerespecteerd.

Het deelgebied bekend onder de naam polder Broek en Blokland betreft een groot aaneengesloten open veenweidegebied met het accent op landbouw waarin een duurzame agrarische functie wordt nagestreefd. De kernkwaliteiten zijn als volgt:

- Rust en stilte;
- Veenweide-karakter;
- Openheid en weidsheid;
- Agrarische bedrijvigheid;
- Hoge natuur- en landschapswaarden;
- Karakteristieke lange rechte tiendwegen;
- Slagenverkaveling met plaatselijk eendenkooien;

- Rationeel stelsel van weteringen en sloten met bijbehorende sluizen, bruggen, gemalen en poldermolens;
- Typische landschapselementen: lijnbepanting, bloemrijke graslanden, slootkanten en oeverstroken.

Toetsing

Onderhavig plan voorziet in het verduurzamen van een agrarische functie binnen de polder Broek- en Blokland. Voor het plan is een landschappelijk inpassingsplan uitgewerkt, waarbij rekening wordt gehouden met de kernkwaliteiten. Het plan is derhalve in lijn met de visie op het landelijk gebied.

4 Omgevingsaspecten

4.1 Bedrijven en milieuzonering

4.1.1 Inleiding

Naast de ruimtelijke impact dient tevens onderzocht te worden of ter plaatse van de omliggende woningen (gevoelige objecten) na het realiseren van het plan nog steeds sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Ook dient te worden onderzocht of door het realiseren van het plan de bedrijfsontwikkelingsmogelijkheden van de omliggende (agrarische) bedrijven worden aangetast. Middels milieuzonering kan hierover een uitspraak worden gedaan.

4.1.2 Windturbine

In de VNG brochure zijn afstanden opgenomen voor windmolens met een rotordiameter van 20 tot 50 meter. Voor een windmolen met een rotordiameter van 20 meter dient een richtafstand van minimaal 100 meter te worden aangehouden. De voorziene windturbine heeft een rotordiameter van 10,679 meter. Derhalve kan ons inziens een richtafstand van circa 50 meter worden aangehouden. De meest dichtstbijzijnde burgerwoning ligt op een afstand van circa 170 meter van de windturbine. Aan het aspect milieuzonering wordt derhalve voldaan.

In aanvulling hierop is op 16 juni 2022 een akoestisch onderzoek uitgevoerd waarin de geluidsbelasting van de windturbine op woningen is berekend. Uit de resultaten blijkt dat wordt voldaan aan de normstelling zoals opgenomen in artikel 3.14a uit het Activiteitenbesluit. Het rapport is opgenomen als bijlage 3 bij deze ruimtelijke onderbouwing.

4.1.3 Conclusie

Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.2 Ecologie

4.2.1 Inleiding

Bij elk ruimtelijk plan dient, met het oog op de natuurbescherming, rekening te worden gehouden met de Wet natuurbescherming. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze wet vervangt 3 wetten: de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet. Doelen van de Wet natuurbescherming zijn het beschermen en ontwikkelen van de natuur, het behouden en herstellen van biologische diversiteit en het doelmatige beheeren, gebruiken en ontwikkelen van de natuur en het verzekeren van een samenhangend beleid gericht op het behoud en beheer van de waardevolle landschappen.

De Wet Natuurbescherming zorgt voor bescherming van gebieden, diersoorten, plantensoorten en bossen. In de wet blijft de bescherming van Natura2000-gebieden vrijwel hetzelfde. De bescherming van Beschermde Natuurmonumenten is komen te vervallen. Wel kunnen provincies ervoor kiezen om deze

gebieden alsnog te beschermen via het provinciale beleid. De provincie voegt dan gebieden toe aan de Ecologische hoofdstructuur (EHS) / het Natuur Netwerk Nederland (NNN) of wijst ze aan als bijzonder provinciaal natuurgebied of -landschap.

4.2.2 Gebiedsbescherming

Met betrekking tot de gebiedsbescherming gaat het om de bescherming van gebieden die zijn opgenomen in het Natuurnetwerk Nederland voorheen bekend als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het meest nabijgelegen natuurgebied ligt op een afstand van 0,6 kilometer ten oosten van het plangebied

Figuur 7: Uitsnede plankaart Interim Omgevingsverordening met afstand plangebied tot Natuur Netwerk Nederland.

Het plangebied en de directe omgeving maken geen deel uit van het Natuur Netwerk Nederland. Gezien de aard en de omvang van het beoogde plan en de afstand van het plangebied tot beschermde gebieden, kan worden gesteld dat dit plan geen (significante) effecten op de natuurwaarden in de omgeving heeft. In aanvulling hierop is een AERIUS-berekening uitgevoerd. Deze berekening is opgenomen als bijlage 4.

4.2.3 Soortenbescherming

Per 1 januari 2017 is de soortenbescherming onderdeel van de Wet natuurbescherming, voorheen Flora- en Faunawet. Op grond van deze wet mogen er geen beschermde planten en dieren (en hun verblijfplaatsen), die in de wet zijn aangewezen, worden verstoord.

In dit geval wordt een windturbine opgericht op gronden die momenteel in gebruik zijn als weide. Hier zijn geen ecologische waarden te verwachten. Daarnaast wordt de windturbine achter een recentelijk gebouwd bedrijfsgebouw geplaatst. Deze is zodanig uitgevoerd dat hier geen beschermde soorten in kunnen verblijven. Ook gaat van deze bebouwing reeds een verstoring uit.

In aanvulling hierop is een quick-scan flora en fauna op de locatie uitgevoerd. De resultaten staan beschreven in het rapport van Ecologisch adviesbureau EcoTierra, d.d. 8 oktober 2022 (bijlage 5). Uit de resultaten blijkt dat het plan uitvoerbaar is in het kader van soortenbescherming.

4.2.4 Conclusie

Het aspect ecologie vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.3 Cultuurhistorie en archeologie

4.3.1 Inleiding

De rol van cultuurhistorie in de ruimtelijke ordening is de laatste jaren sterk toegenomen. Bij het opstellen van plannen moeten cultuurhistorische waarden tijdig in beeld worden gebracht. Het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) stelt in dat verband specifieke eisen aan het opstellen van ruimtelijke plannen. Waar mogelijk moeten cultuurhistorische waarden worden behouden of versterkt. Cultuurhistorie is daarmee veelal een sturend onderdeel geworden in de ruimtelijke ordening. In het kader van het aspect cultuurhistorie wordt zowel ingegaan op de zichtbare cultuurhistorische waarden als op het erfgoed onder de grond (archeologie).

4.3.2 Cultuurhistorie

Door de wijziging van artikel 3.1.6, tweede lid, onderdeel a van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) moeten naast de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten ook cultuurhistorische waarden worden meegewogen bij ruimtelijke plannen. Binnen het plangebied is geen sprake van cultuurhistorische waarden.

4.3.3 Archeologie

Ter bescherming van eventuele archeologische waarden in de bodem is de Monumentenwet van toepassing. De kern van deze wet is dat wanneer de bodem wordt verstoord, de archeologische resten intact moeten blijven. De gronden ter plaatse van de beoogde windturbine hebben de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 3'. Deze gronden zijn mede bestemd voor het behoud van de archeologische waarden. Op de gronden mogen enkel gebouwen of bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden opgericht met een oppervlakte van ten hoogste 100 m². Hier wordt ruim binnen gebleven.

4.3.4 Conclusie

De aspecten cultuurhistorie en archeologie vormen geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.4 Waterhuishouding

Vanwege het grote belang van het water in de ruimtelijke ordening, wordt van waterschappen een vroege en intensieve betrokkenheid bij het opstellen van ruimtelijke plannen verwacht. Bovendien is de watertoets een verplicht onderdeel in de ruimtelijke procedure geworden.

4.4.1 Beleidskader

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is de opvolger van het Nationaal Waterplan 2009-2015. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2016 - 2021 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen.

Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie. Het Nationaal Waterplan pleit daarom voor meer samenhang tussen het beleid voor water, ruimtelijke ordening en milieu, gericht op de verschillende belangen zoals veiligheid, landbouw, natuur, drinkwatervoorziening, transport, recreatie en visserij, daarbij ruimte schepend voor gebiedsgericht maatwerk.

Kabinetsstandpunt 'Anders omgaan met water'

In december 2000 is het kabinetsstandpunt 'Anders omgaan met water' vastgesteld. Dit is met name nodig om het hoofd te kunnen bieden aan zeespiegelstijging, toenemende neerslag en rivierwaterafvoer en verdergaande bodemdaling. Dit vergt een aanpak van het waterbeheer in samenhang met de ruimtelijke ordening. Het kabinetsstandpunt noemt de 'Watertoets' als instrument voor het vooraf beoordelen van ruimtelijke plannen op de gevolgen voor de waterhuishouding.

4.4.2 Watertoets

Sinds 1 november 2003 is de toepassing van de watertoets wettelijk verplicht door de verankering in het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985. De watertoets heeft betrekking op alle grond- en oppervlaktewateren en behandelt alle van belang zijn de waterhuishoudkundige aspecten (naast veiligheid en wateroverlast ook bijvoorbeeld waterkwaliteit en verdroging). De watertoets is een belangrijk procesinstrument om het belang van water een evenwichtige plaats te geven in de ruimtelijke ordening. Uit de waterparagraaf blijkt de betrokkenheid van de waterbeheerder in het planproces en de wijze waarop het wateradvies van de waterbeheerder is meegenomen in de uitwerking van het plan.

De watertoetsprocedure kan op drie manieren gevolgd worden: de procedure geen waterbelang, de korte procedure en de normale procedure. Welke procedure gevolgd moet worden hangt af van de implicaties van het ruimtelijk plan voor de waterhuishouding. De procedure geen waterbelang en de korte procedure zijn bedoeld voor ruimtelijke plannen met beperkte gevolgen voor de waterhuishouding. Bij deze twee procedures kan de watertoets volledig digitaal doorlopen worden. De normale procedure is gericht op ruimtelijke plannen met relatief vergaande consequenties voor de waterhuishouding. In dit geval is actieve betrokkenheid van waterschap nodig mede ook in verband met het graven/verlengen van de watergangen rondom het perceel.

Toetsing

Ten behoeve van het plan vinden geen veranderingen aan watergangen plaats. Vanwege de zeer geringe oppervlakte van de windturbine is het uitvoeren van een watertoets dan ook niet noodzakelijk.

4.5 Bodem

In het kader van een bestemmingsplan dient aangetoond te worden dat de kwaliteit van de bodem en het grondwater in het plangebied in overeenstemming zijn met het beoogde gebruik. Dit is geregeld in de Wet Bodembescherming. De bodemkwaliteit kan namelijk van invloed zijn op de beoogde functie van het plangebied. Indien sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling zal er in veel gevallen een bodemonderzoek moeten worden uitgevoerd op de planlocatie. Middels dit onderzoek kan in beeld worden gebracht of de bodemkwaliteit en de beoogde functie van het plangebied bij elkaar passen.

Conclusie

Er is geen sprake van de sloop van gebouwen of de oprichting van een gevoelig object. Een bodemonderzoek hoeft dan ook niet te worden uitgevoerd en derhalve vormt het aspect bodem geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.6 Landschap en ruimtelijke kwaliteit

4.6.1 Introductie

Voorwaarde voor het buitenplans afwijken van het bestemmingsplan is een goede landschappelijke inpassing. In het beleidskader is reeds aangegeven welke gebiedskenmerken en landschappelijke kenmerken ter hoogte van het plangebied van toepassing zijn. In voorliggende paragraaf wordt een ruimtelijk inrichtingsplan en landschappelijk inpassingsplan uitgewerkt en gemotiveerd hoe er met de aanwezige waarden is omgegaan.

4.6.2 Landschappelijke en ruimtelijke uitwerking

Voor de inrichting van het perceel is gestreefd naar het behoud van de kernkwaliteiten, het zo compact mogelijk houden van de bebouwing en het benadrukken van de contouren van het bedrijfserf. De windturbine wordt geplaatst op het achtererf, direct achter een bestaand bedrijfsgebouw. Hierdoor komt de windturbine niet midden in het landschap te staan en blijft de bebouwing compact. Door daarnaast de bestaande lijnbeplanting te versterken en nieuwe lijnbeplanting aan te brengen op de perceelsgrenzen worden de grenzen van het bedrijfserf en de bestaande slagenverkavelingsstructuur met sloten benadrukt. De bestaande bomenrij aan de noordzijde wordt aangevuld met vier lindebomen. Langs de sloot bij de zuidelijke perceelsgrens worden een aantal knotwilgen aangeplant. Hiermee is voorzien in een goede landschappelijke inpassing en ruimtelijke positionering van de kleine windturbine.

4.7 Externe veiligheid

4.7.1 Inleiding

Bij ruimtelijke plannen dient ten aanzien van externe veiligheid (EV) naar verschillende aspecten te worden gekeken:

- Bedrijven waar opslag, gebruik en/of productie van gevaarlijke stoffen plaatsvindt;
- Vervoer van gevaarlijke stoffen over weg, spoor of water en door buisleidingen.

Externe veiligheid heeft betrekking op de beheersing van de risico's voor de burger, die verbonden zijn aan het gebruik en vervoer van gevaarlijke stoffen bij tal van industriële activiteiten. De aandacht richt zich vooral op veiligheidsaspecten in het kader van de ruimtelijke ordening in relatie tot de beheersing van de risico's die samenhangen met het grootschalig gebruik van gevaarlijke stoffen. Het gaat daarbij alleen om de direct gevolgen die door het eenmalig vrijkomen van gevaarlijke stoffen kunnen ontstaan.

4.7.2 Plaatsgebonden risico

Een veehouderij kan een risicobron zijn voor externe veiligheid door de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. Denk hierbij aan een propaantank of mestvergisting. Dit betekent dat er zorgvuldig gekeken moet worden naar de realisatie of wijziging van een veehouderij. Als er een risicobron bij komt of veranderd, is deze niet zomaar mogelijk in de buurt van woningen of andere (beperkt) kwetsbare objecten.

Toetsing

In onderhavig plan is er geen sprake van extra opslag van gevaarlijke stoffen. Wel wordt een kleine windturbine op het perceel gerealiseerd. Ten gevolge van een incident kunnen zich onderdelen verspreiden in de omgeving van de windturbine. De verspreiding in de omgeving wordt aangegeven in kansafstanden (de plaatsgebonden risicocontouren: PR) en effectafstanden (de werpafstanden). Voor de beoogde windturbine zijn daarom de PR 10^{-5} , PR 10^{-6} en werpafstanden bepaald aan de hand van de ashoogte en rotordiameter, zie bijlage 6 'risicoberekening windturbines BW10'.

Voor een windturbine met een rotordiameter van 10,679 meter gelden voor een ashoogte variërend van 15 tot 30 meter de volgende contouren en werpafstanden:

Ashoogte	PR 10^{-5} contour	PR 10^{-6} contour	Maximale werpafstand	Maximale werpafstand bij overtoeren
15 m	4m	21m	34m	102 m
20 m	4m	22m	37m	106m
25 m	4m	26m	40m	110m
30 m	4m	31m	42m	114m

De beoogde windturbine heeft een ashoogte van 15 meter. Derhalve geldt een PR 10^{-6} contour van 21 meter. Binnen deze afstand zijn geen kwetsbare objecten aanwezig. De maximale werpafstand bedraagt 34 meter. Ook deze afstand wordt ruim behaald. Het dichtstbijzijnde object, één van de bedrijfswoningen, is gesitueerd op een afstand van ca. 100 meter van de windturbine. In de windturbine is een beveiliging geïnstalleerd ter voorkoming van overtoeren. De maximale werpafstand bij overtoeren zal in de praktijk derhalve niet voorkomen. Het plaatsgebonden risico is geen belemmering voor het realiseren van de kleine windturbine.

4.7.3 Groepsgebonden risico

Het groepsrisico gaat over de impact van een calamiteit met veel dodelijke slachtoffers tegelijk. Het groepsrisico is geen norm, maar er geldt een verantwoordingsplicht. De onderdelen waar bij de verantwoording aandacht aan moet worden besteed staan beschreven in Bevi artikel 12 voor Bevi activiteiten en artikel 13 voor ruimtelijke plannen. Daarbij moet een vergelijking worden gemaakt met de oriëntatiewaarde. Dit is een richtwaarde waar het bevoegd gezag zich zoveel mogelijk aan moet houden, maar men mag hiervan wel goed onderbouwd afwijken.

Het groepsrisico wordt weergegeven in een grafiek. Het aantal potentiële slachtoffers binnen het invloedsgebied (N) wordt uitgezet tegen de jaarlijkse kans op een ongewoon voorval met gevaarlijke stoffen (f).

Toetsing

Het groepsgebonden risico is niet van toepassing in onderhavige situatie.

4.7.4 Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoering van het plan.

4.8 Verkeer en parkeren

Bij ruimtelijke ontwikkelingen kunnen wijzigingen optreden in het aantal verkeersbewegingen en de parkeerbehoefte. Onderdeel van een goede ruimtelijke ordening is het effect van een dergelijke ontwikkeling op deze aspecten. Deze effecten worden onderstaand beschreven.

Toetsing

De oprichting van de kleine windturbine heeft geen wijzigingen in de verkeersbewegingen van en richting het perceel tot gevolg. Tevens wordt de windturbine op zodanige afstand van de Hogenbiezendijk gesitueerd dat deze geen negatieve gevolgen heeft voor de verkeersveiligheid.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische haalbaarheid

Het vereiste om te voldoen aan een goede ruimtelijke ordening brengt met zich mee dat een oordeel wordt uitgesproken over de economische uitvoerbaarheid. In onderhavige situatie gaat het om de realisatie van een kleine windturbine. De ontwikkeling hiervan is een particulier initiatief, dat volledig met de eigen middelen wordt gefinancierd. Ten behoeve van de realisering van dit plan hoeven door de gemeente IJsselstein geen voorzieningen te worden getroffen. Eventuele planschade komt voor de rekening van de initiatiefnemer. Hiervoor wordt een planschadeovereenkomst gesloten met de initiatiefnemer. Hiermee is de economische haalbaarheid voldoende gewaarborgd en uitvoerbaar geacht.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het plan zal bij publicatie op de gebruikelijke wijze ter inzage gaan. Tijdens deze periode is het mogelijk dat belanghebbenden zijn of haar zienswijze op het plan kenbaar maken. Vervolgens zal de reactie worden beoordeeld en bezien of het aanleiding zal geven tot aanpassing van het plan.

5.3 Afweging en conclusie

De beoogde ontwikkeling draagt bij aan de economische vitaliteit van het buitengebied. In algemene zin kan onderhavig plan derhalve als een wenselijke ontwikkeling worden beschouwd. Uit de toelichting blijkt dat de beoogde ontwikkeling past in het beleid van Rijk, provincie en gemeente. Het plan is getoetst aan ruimtelijke, milieutechnische en andere relevante aspecten. Deze aspecten leveren geen belemmering op voor het onderhavig plan. Voorts kan het plan als uitvoerbaar worden beschouwd. Eindconclusie kan derhalve zijn dat het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening en dat er geen belemmeringen bestaan welke planrealisering in de weg staat.

6 Overzicht bijlagen

1. Situatietekening met locatie beoogde windturbine
2. Bouwplan windturbine
3. Akoestisch onderzoek (Tecmap, 16 juni 2022)
4. AERIUS-berekening
5. Quick-scan flora & fauna (EcoTierra, 1 december 2022)
6. Risicoberekening windturbine
7. Melding activiteitenbesluit
8. Slagschaduwrapport (Rengineers, 16 juni 2022)
9. Statische berekening windturbine
10. Funderingsberekening
11. RIE Windturbine